

o sobě ani k tomu, by odůvodnila obavu jejich předpojatosti. Není-li tu jiných důvodů, nestane se soudce předpojatým tím, že ho strana v téže právní věci vede za svědka. Jaký bude další postup nalézacího soudu, dojde-li k tomu, že by mělo býti v průvodním usnesení (§ 277 c. ř. s.) rozhodnuto, zda se nařizuje svědecký důkaz soudcem rozhodujícím nebo spolurozhodujícím, netřeba ještě řešiti. Lze zatím stranou ponechat i otázku stěžovateli nadhozenou, zda by takový soudce mohl rozhodovati aspoň o tom, zda jsou skutečnosti, o nichž jest za svědka veden, nehledíc k osobě svědka, pro spor rozhodné (§ 275 prvý odstavec c. ř. s.). Že s účinkem provedené odmítnutí toho kterého soudce v jiné věci není pro souzený případ směrodatné, podotkl již první soud. Návrh na delegaci z důvodu nutnosti podle § 30 j. n. byl jen důsledkem toho, že po odmítnutí šesti členů příslušného krajského soudu by se tento soud stal k rozhodování v této věci neschopným. Pro delegaci z důvodů vhodnosti podle § 31 j. n. nebyly vůbec uvedeny důvody, tím méně pro delegaci krajského soudu mimo obvod vrchního soudu v Praze, jak to nyní stěžovatelé navrhuji; co uvádějí v tom směru o poměrech v K., jest zase jen jednak rozprádání důvodů pro odmítnutí soudců, jednak kritika postupu soudů v jiných věcech. Z těchto důvodů nebylo vyhověno rekursu v příčině delegace z důvodů nutnosti a byl zamítnut návrh na delegaci z důvodů vhodnosti.

Čís. 11040.

Věděl-li manžel v případě § 156 obč. zák. již v době sňatku o těhotenství manželčině, platí domněnka, že dítě, narozené dříve než 180 dní po sňatku, jest původu manželského, manžel může však žalovati o oduznání manželského původu dítěte, při čemž ho stihá důkazní břímě, že není přirozeným otcem. Předmětem tohoto důkazu není však nemožnost tělesného styku s matkou dítěte, nýbrž nemožnost zplození následkem nesoulože v době kritické.

(Rozh. ze dne 1. října 1931, Rv I 455/30.)

Manžel domáhal se, by bylo uznáno právem, že žalovaný narozený dne 28. listopadu 1926 z manželky žalovaného nepochází z manželství uzavřeného dne 10. června 1926 žalobcem s matkou žalovaného, a že žalovaného tudíž nelze považovati za manželské dítě. Oba nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Podle ustanovení §§ 155 a 156 obč. zák. platí zákonná domněnka o nemanželském původu dítěte narozeného za trvání manželství, avšak před dobou vytčenou v § 138 obč. zák., jen, když manžel před sňatkem nebylo známo těhotenství matky dítěte a manžel do tří měsíců, co nabyl vědomosti o narození dítěte, otcovství k dítěti soudně popře. V souzeném případě věděl žalobce v době sňatku o těhotenství své manželky. V takovém případě dítě narozené v manželství, i narodí-li se před dobou ustanovenou v § 138 obč. zák., jest na rovní dítěti, jež se narodilo v zá-

konné době, a může jeho manželské zrození jen podle předpisu § 158 obč. zák. býti napadeno tím způsobem, že manžel dokáže žalobou nemožnost zplození. K tomu však nepostačí, že se manžel nabízí svým výsledkem prokázati, že s matkou dítěte v době § 163 obč. zák. tělesně neobcoval, nýbrž musí dokázati okolnosti, které možnost zplození jím vylučují, a tu naopak výsledkem Karla a Marie N-ových jest zjištěno, že se žalobce s matkou dítěte v kritické době, i v domě manželů N-ových, i jinde scházel a proto nelze uznati na nemožnost zplození dítěte žalobcem a byla žaloba prvním soudem právem zamítnuta.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by o odvolání dále jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Neopodstatněné jest žalobcovo dovolání, pokud spočívá na právním názoru, že zákonná domněnka svědčí pro nemanželský původ dítěte. Podle § 156 obč. zák. platí tato domněnka u dítěte narozeného před 180 dny po sňatku jen, když manželovi nebylo před sňatkem známo, že jeho snoubenka jest těhotná. Věděl-li o jejím těhotenství, neplatí tato domněnka, nebo-li — což jedno jest — platí domněnka původu manželského. Žalobce věděl před sňatkem o těhotenství manželčině, zákonná domněnka svědčí proto proti němu, a jeho postihuje důkazní břemeno, že není přirozeným otcem. Předmětem tohoto důkazu jest podle § 158 obč. zák. nemožnost zplození. Ani v tom nelze dáti dovolateli za pravdu, že, když nebyl důkaz o nemožnosti zplození uznán za zdařený provedenými důkazy, nebylo lze upustiti od nabídnutého jím důkazu výsledkem stran. Kdyby byl správný právní názor odvolacího soudu, že při důkazu nemožnosti zplození jest dokázati nemožnost pohlavního styku, nebylo by pominutí důkazu výsledkem stran vadou řízení. Soud jest povinen zjistiti jednotlivé sporné skutkové okolnosti pečlivým uvažováním výsledků celého jednání a všeho dokazování (§ 272 c. ř. s.) a není povinen prováděti důkazy, jichž výsledek, ať již kladný, ať záporný, by na jeho přesvědčení již nic nezměnil. To platí podle § 371 c. ř. s. zvláště o důkazu výsledkem stran. Námitka, že nelze posouditi význam důkazu před jeho provedením, může dopadati v určitých jednotlivých případech, ale ve své obecnosti jest lichá, neboť, kdyby platila pro všechny případy, byl by soud nucen prováděti všechny stranami nabídnuté důkazy, i kdyby jejich nerozhodnost a snad i svévolnost byly sebe zřejmější, této povinnosti ho však § 272 c. ř. s. výslovně sprostňuje.

Opodstatněno jest dovolání, pokud dovozuje, že nezáleží na tom, jak miní odvolací soud, zda žalobce měl před sňatkem příležitost a možnost pohlavního styku s matkou dítěte a že provedením důkazu, že s manželkou před sňatkem v kritické době nesouložil, bylo by také dokázáno, že není otcem dítěte. Předmětem důkazu uloženého žalobci není podle § 158 obč. zák. nemožnost tělesného styku, nýbrž nemožnost zplození, bez soulože nemůže však nastati oplození. Přísné stanovisko odvolacího soudu bylo novější naukou i judikaturou opuštěno (srovnej

rozh. čís. 4391 sb. n. s.). Bylo proto třeba určitě zjistiti, zda se žalobci zdařil či nezdařil důkaz o tom, že nesouložil s nynější svou manželkou před sňatkem v kritické době, a rozhodnouti s tohoto hlediska, zda má býti navržený důkaz výsledkem stran proveden.

Čís. 11041.

Mělo-li podle odesílatelova příkazu býti zboží vydáno jen proti dobírce, nesplnil zasílatel převzatý příkaz tím, že ho přenesl na mezizasílatele, nýbrž bylo další jeho povinností, by měl vybrání dobírky v patrnosti a předsevzal případné další úkony a by prokázal, že i tuto povinnost splnil tak, jak se sluší na řádného obchodníka.

(Rozh. ze dne 1. října 1931, Rv I 854/30.)

Odesílatel domáhal se na zasílateli náhrady škody zaviněné stranou žalovanou tím, že zásilku k odeslání jí na firmu Ch. odevzdanou, již měla podle odesílatelova příkazu vydati jen proti zaplacení dobírky, vydala, aniž by stanovený peníz dobrala. Procesní soud prvního stádu uznal podle žaloby. Důvody: O ručení zasílatele jedná obchodní zákon ve čl. 380 obch. zák., který předpisuje, že zasílatel ručí za všechnu škodu, jež vzejde opomenutím péče řádného kupce při přijetí a uschování zboží, při volbě povozníků, plavců, nebo mezizasílatelů, a vůbec při výkonu převzatého zasílání zboží. Zasílatel má dokázati, že tuto péči vynaložil. Podobné případy řešil nejvyšší soud v rozhodnutích sb. čís. 3268 a 3440. Podle rozhodnutí čís. 3268 použil-li zasílatel mezizasílatele, sděliv mu příkaz odesílatelův, by předal zboží adresátovi jen proti zaplacení kupní ceny, není dále práv, že příkaz nebyl vykonán, leč by mu bylo lze vytknouti nedostatek péče při výběru mezizasílatele. Podle rozhodnutí čís. 3440 mezizasílatel, jenž vydal zboží bez zaplacení dobírky, ač mu bylo výslovně přikázáno vydati je proti vybrání dobírky, ručí zasílateli za škodu tím způsobenou, neboť musí bezpodmínečně šetřiti imperativních instrukcí zasílatelům mu daných a, kde by úchytku v zájmu svého mandanta pokládal za nutnou, musí mu nejprve podati zprávu a vyžádati si nové instrukce. Ručení mezizasílatele a firmy B. straně žalované jako zasílateli by podle tohoto rozhodnutí bylo nepochybné. Smluvními stranami zasílatelské smlouvy o dopravě bedny zboží z Prahy do Osla, jež jest základem právního nároku v tomto sporu uplatňovaném, jsou nepochybně strany sporu. Firma B. spornou zásilku pojistila proti omylům při výkonu zasílatelského příkazu a premii pojišťovací 0.10 NK (t. j. asi 94 Kč) si od příjemce zboží inkasovala. Vznikl jí tudíž, ježto nastal pojištěný případ, nárok proti pojišťovně. Obsah tohoto nároku a osoby zavázané není straně žalované tím méně žalobci znám. Zasílatel a v souzeném případě mezizasílatel podle názoru soudu bez zvláštní žádosti není povinen, by bez odkladu sdělil odesílateli (zasílateli) osobu pojišťovatele a obsah pojišťovacích podmínek. Tato povinnost nastala však, jakmile se udál pojištěný případ. V souzeném při-